

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateities" B-vė. Pnumeras kalna:
 Sienyose Valstijose metams.....\$2.50
 pusė metų.....\$1.50
 Kitose Viešpatysėse metams.....\$3.50
 pusė metų.....\$2.00
 Ispūrinij kaln klausito laikku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"

Published Every Tue, Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 64

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Utarninkas, Lapkričio (Nov.) 30 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.**Metai II.**

Ramu Rusijos fronte.

3,000,000 rusu įsiveržimui į Prusiją.

Italai užėmė Gorizia.

Vokiečiai atsiekė savo tikslą Serbijoje.

Smarkus mušiai vakariniam fronte.

RUSAI SPAUDŽIA VOKIECIUS.

Petrogradas. — Ketvergo štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

Sėdėdamos vakare vokiečiai pasiryžo pažengti pirmyn netoli Kemmern'o, bet tapo nustumti atgal. Netoli Borsenuende tebeina mušiai. Rusų kariuomenė paėmė 100,000 vokiečių belaisvių ir 100,000 kulkosvaizdžių laike, kuris pasibaigė tuo metu, kai apygardoj užėmė kalną.

Pačiam piet-vakariniam fronte šventas gale mūsų kariuomenė paslinko pirmyn. Prieš antrą sykį užpuolė ant nesena nuo jo atstatytą tranšėjų, bet be pavyko.

Smurgainių apygardos kareiviams vietoje priešio artilerija išplėtojo smarkią artileriją. Į piet-vakarinius nuo Isonzo, ant kairiojo upės kranto, priešas pataškė kaimą Komora, bet buvo atmuštas. Po kelių dienų kaimas Novo Srednecoviči, gulintis ant kairiojo upės Stryj pakranės, pasiliko mūsų rankose.

Netoli kaimo Semikovo, prie upės Strypa, mūsų kariuomenė užpuolė ant priešio armijos ir nuvijo ją, kur viena dalis liko atmušta, o kita — bėgdama per upę paskendo. Ant kairiojo kranto rasta šimta žmonių arba sunkiai sužeistų.

Ant likusiojo fronto Gaudėnų buvo veikuls artilerijos šaudymasi. Įvairiuose punktuose priešas nuolatos šaudė metasias bombas, kurios pagimdo akių užteršimą.

Kaukazo fronte stovis tebėra be atmainų.

VOKIEČIAI ATMUŠĖ SERBUS.

Berlinas. — Vokiečių vyriausybės štabas išleistas oficialus pranešimas štai ką:

Vakariniame teatre: Į vakariniame šio fronto dalįse buvusių artilerijų mušių, šiaip-gi neto svarbaus neatsitiko.

Rytiniame teatre: Feldmaršalo von Hindenburgo armijos grupė:

"Rusai pasiryžo persikelti per upę Misse, netoli Pulpe, bet jų pasiryžimas nuėjo niekais. Rusų atakos netoli Borsenuende ir vakariniame Dvinsko fronte liko atmuštos atgal.

Kunigaikščio Leopoldo iš Bavarijos ir gen. von Linsingen armijų grupės: Nieko nėra ko pranešti.

Balkanų teatre: Į piet-vakarinius nuo Sienica ir netoli Mitrovitza prieš (serbų) užpakaliniai pulkai, kurie dar buvo fronte prieš feldmaršalą von Mackensen liko nustumti atgal.

FRANCUZAI IŠSPROGDINO AMUNICIJOS SANDELĮ.

Paryžius. — Ketvergo naktį francūzų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

Bėgyje šios dienos visame fronte ejo protarpiniai artilerijos mušiai. Smarkiausias artilerijos veikimas buvo Argonne, kur, butent Fille Morte rajone, mūsų baterijos išsprogdino vokiečių amunicijos sandelį. Courtes-Chausees sektore nuštasi su rankinėmis granatomis. Mes išlaužėm priešą iš minios išraustos duobės ir užėmėm ją.

Belgų pranešimas sako: Gana smarkus bombardavimas įvyko Stheewege fronte. Į šiaurinius nuo Dixmude ir į rytus nuo St. Jauques Capelle veikė vokiečiams atlygindamos, belgų baterijos.

Po pietų išleistas pranešimas šiaip skamba:

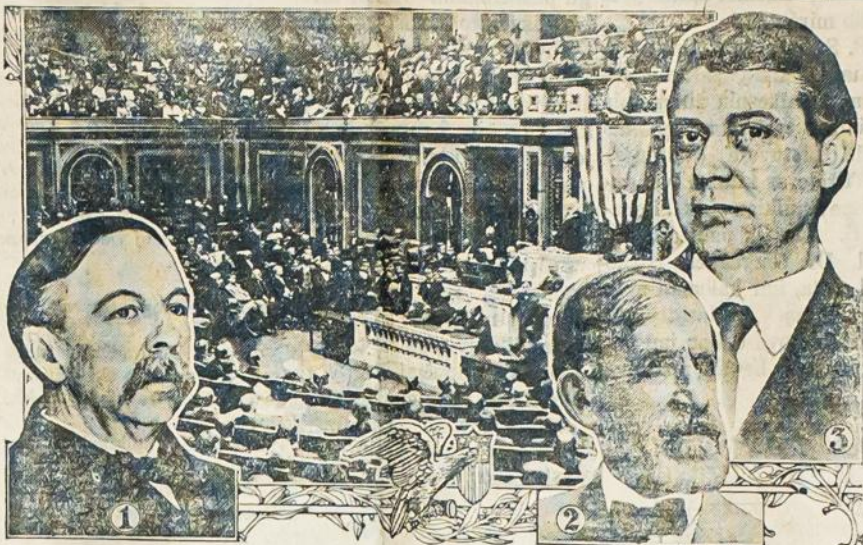
"Naktį visam fronte buvo ramu.

"Vosges kalnuose prisniogo daug sniego, ypač upių Fecht ir Thur rajone."

ITALAI SULAIKĖ AUSTRŲ UŽPUOLIMUS.

Rymas. — Italai savo oficialiam pranešime štai ką sako:

Lapkričio 24 d. vakare Concei klonij priešas užatakavo mūsų pozicijas ant kalno Vies, į šiau-vakarinius nuo Bezzecca bazeino. Ta ataka, kuriai prirengė kelią artilerija, tapo atmušta atgal.

Photos by American Press Association.

Jungt. Am. Valst. Atstovų Rumas. Paveikslėlyj matyti svarbiausi asmenys, kurie dalyvaus debatuose dėl kariuomenės ir laivyno padidinimo. Nr. 1 paženklinata senatorius Chamberlain, militariškojo komiteto pirmininkas; N. 2 — senatorius Kern, senato didžiūmos varas; Nr. 3 — atstovas Kitchin, vadas didžiūmos Atstovų Rume.

Jungt. Am. V. kongreso 64 sesija bus atidaryta gruodžio 6 d.

"Ant augštumų į šiau-vakarinius nuo Gorizia vakar ejo mušiai. Atkaklios kontratakos, keliolika kartų atnaujintos, negalėjo sulaukyti mūsų kariuomenės nuo užėmimo tų pozicijų, kurias ji pasiekė ir nuo laipsniško jų ribų praplatino.

"Carso fronte vakar ejo kova išilgai kalno viršūnė, kuri eina nuo šiaurinio Monte San Michele šlaito linkui Isonzo, tarpe Peteano ir Baschini. Ta viršūnė buvo patekus į priešų rankas, bet mūsų kareiviai ją atsėmė atgal ir stipriai ant jos laikosi. Mes paėmėm 40 nesužeistų belaisvių."

AUSTRAI SAKO, KAD ITALAI NEPROGRESUOJA.

Viena. — Austrų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

"Rusų teatras: Čia nebuvus svarbių atsitikimų.

"Italų frontas: Gorizia apygardos stovis tebėra be atmainų. Čia vis dar eina mušiai. Atkartotos priešos atakos Oslavia sektore pasiliko be pasekmių.

"Lap. 26 d. naktį buvo mušių šiauriniame šlaite, bet delei nuolatinio artilerijos šaudymo ataka nepadarė ant to kalno viršūnės jokio progreso. Atakos San Martino sektore tapo atmuštos atgal. Italai turės pamatyti, kad jų ofensyvas yra nereikalingas.

"Daugiau sunkių bombų ir padegantių trobėsių bombų nukrinta į miestą Gorizia, kuris sistematiškai dabar yra apšaudomas ir griaunamas. Kąsdien sudėga nekuri skaičius bažnyčių ir gyvenamųjų trobėsių. Padarytieji nuosto-

liai siekia 25,000,000 kronų (\$6,250,000), vienok tų nuostolių, kurie padaryta trobėsiams, dailės darbams bei dailės kolekcijoms negalima yra suskaičiuoti.

"Į pietus nuo Novibazarų mūsų kolonos eina į Lekra Planina. Į piet-vakarinius nuo Mitrovitza mes atmušėm atgal prieš užpakalinius pulkus.

"Kosovo lyguma yra visa rankose teutonų talkininkų."

RUSAI LAIMĖJO PRIE VIDZIŲ.

Petrogradas. — Rusų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

"Prie Borsenuende ukiu mušiai ejo per visą dieną, bet pasiliko be nusprendžiamosios pasekmės. Apie vakarą mušiai pasidarė lėtesni.

"Netoli Minciunų, į šiaurinius nuo Vidzių, buvo smarkūs mušiai, kurie pasibaigė tuo, jog mūsų kariuomenė užėmė į pietus nuo to kaimo esantį mišką.

"Vakariniame rajone nuo miestelio Olyka, tarpe Rovno ir Lutsko, priešas pasiryžo žengti pirmyn, bet bijodamas, kad mes jo neapsuptume, turėjo atsitraukti atgal į tą vietą, nuo kurios pradėjo. Jo pasiryžimas pažengti pirmyn link kaimo Janowka, į šiaurinius nuo Buczacz, taipgi nelaimingai pasibaigė."

3,000,000 RUSŲ NAUJAM ĮSIVERŽIMUI Į PRUSIJĄ.

Londonas, lap. 27 d. — "Dabokite Rusiją!" tai yra žodžiai, kurie šiandien išėjo iš ištikimų šaltinių. Londone pasklido gandai, jog Rusija rengia naujas armijas iš 3,000,000 vyrų, kurie šios žiemos metu turės išvyti vokiečius iš Latvijos, Lietuvos, ir Lenkijos, ir įsiveržti į Prusiją. Sakoma, dabar rusų eilės dvigubai tapo sustiprintos, gausiai aprūpintos amunicija ir didžiulėmis kanuolėmis. Nauji rusų legijonų korpusai vienas paskui kitą keliauja rytin frontan iš Siberijos, Archangelsko, Vologdos, Viatkos ir Permo gubernijų. Tai yra drąsus, gerai išlavinti kareiviai ir visa kuop aprūpinti. Jų svarbiausia užduotis — šios žiemos metu išvyti vokiečius iš Rusijos žemės.

Pilviškiai sunaikinti?

Rusų laikraštis "Novoe Vremia" paduoda iš vokiškojo "Neue Schlesische Zeitung" sekančią žinią iš Pilviškių padangės, Suvalkijoje.

"Pilviškių kaimiečiai gerai apsiginklavę — ne vien šautuvais, bet ir rankų bombomis parodė stiprų pasipriešinimą gana ksaaitlingam vokiečių ulanų pulkui. Prasiidėjo tikra batalija, kurios pasekmėje, ulanai netekę daugiau nei pusės savo kareivių, atsitraukė. Neuzilgio bet išsiūta kulkasvaizdžių komanda ir artilerijos batarėja.

Ugnia ir kardu Pilviškiai su visais gyventojais nušluota nuo žemės paviršiaus.

Ryto metą tam tikri vokiečių pasiuntiniai išvažiojo po visus lietuvių kaimus korpuso komandanto Klebero įsakymą. Tame įsakyme vokiečiai apreiškė, jog netikėtas Pilviškių gyventojų pasiūšašimas pasirodo koku tai nesuapratimu, išsaktu piktos valios žmonių. Lietuviai turi atsimiti, jog kovų laikai tarpe Lietuvos vyčių ir teutonų rierių seniai — seniai praėjo ir jog dabar per lietuvių žemę eina kulturinga vokiečių armija. Atsitikime pasipriešinimo, vokiečių generolas, grasino savo pakelėje viską sulyginti su žeme". (Iš "Zvaig".)

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

PETROGRADAS, lapkričio 29 d. — Rusai praneša, kad rytiniame fronte viešpatuoja beveik pilna tyla, išskyrus "silpnas atakas" upės Aa rajone.

GENEVA, lap. 29 d. — Iš Chiasso, ant šveicarijos-Italijos rubežiaus, gauta žinių, kurios skelbia, kad austrų miestas Gorizia pateko į italų rankas. Italai suėję į tą miestą iš šiaurės. Kol kas oficialiai ta žinia nepatvirtinta.

BERLINAS, lap. 29 d. — Vokiečių karės štabas sako, jog vokiečių armija paimdama Rudnik atsiekė savo tikslą Serbijoje. Dabar vokiečiai galį liuosai susinešti su turkais ir su bulgarais.

— Vokiečiai sako, jog Serbijoje jie paėmė 100,000 belaisvių, arba netoli 50 nuošimtį veikiančių serbų kareivių, užgriebė daugybę kanuolių ir įvairios karės medžiagos.

ATENAI, lap. 29 d. — Tarp talkininkų ir Grekijos eina tarybos delei karškų operacijų Balkanuose ir geresnio susipratimo. Šiandien laukiama atsakymo ant vėliausios talkininkų notos.

PARYŽIUS, lap. 29 d. — Po minos išsprogdinimo prie francūzų drutvietės ir vokiečiams užėmus tą duobę, kurią mina išrausė, prasidėjo smarkus mušiai į šiaurinius nuo "Labyrinth'o". Tačiau, vokiečiams nepasisekė pasiekti francūzų eilių.

— Keliolikoje vietoje eina mušiai bombomis ir rankinėmis granatomis. Francūzų aviatoriai mėtė bombas ant Noyon geležinkelio stoties.

VIENA, lap. 29 d. — Austrai praneša, jog italams padaryta didelių nuostolių atakose ant Gorizia ir išilgai Isonzo frontą. Netoli Oslavia suskaičiuota 1000 negyvų, neskaitant kitų vietų.

PARYŽIUS, lap. 29 d. — Francūzų aeroplanų eskadra (susidedanti iš 10 aeroplanų) bombardavo Habsheim'o sustiprinimus-sienas ir uždegė jas. Ties Westende-Bains liko nusautas vokiečių aeroplanas, kuris įkrito į jurę ir paskandinta vieną gelbėjimo laivyno botą.

MONTELLO, MASS. — Lapkričio 28 d. 9 val. rytą Antanas Venckevičius, gyvenantis ant Bank gatvės, pasikėsino nusižudyti ir peiliu perpiovė sau gerklę, suraižė rankas ir vidurius. Saužudystės priežastis — perdidelis girtuokliavimas.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.
Ufarninkas, Lapkričio (Nov.) 30 d. 1915.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraš-čiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščių Redakcija taiso ir trumpina sulig savo nuožiūros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

MUSŲ NETAKTINGUMAS IR LIETUVOS SELPIMAS.

Kitoj vietoj spausdinamieji Dr. Gaigalaičio laišškai rodo, ligi ko gali privesti mūsų netaktingumas ir nesiskaitymas su kitomis nuomonėmis. Dr. Gaigalaitis, ligi kraštutinumų gindamas vokiečių politiką, sukėlė prieš save visus, kurie ligi kraštutinumų gina rusų politiką. Priėjo net ligi to, kad žmogaus troškimai pagelbėti badaujantiems broliams kitiems pasirodė troškimais sustiprinti vokiečių įtekme ir jie pasakė: geriau tegul žmonės iš bado miršta, bet nei "sudilusio cento" "per prusus" neduokime. "Spiaut jiems į barzdą"! Šiuos žodžius išstarti atsitiko ant nelaimės, turinčiam kataliko vardą laikraščiu, — ir jau užgautasis pamatė tikybines neapykantą iš katalikų pusės.

Liudnas apsireiškimas. Musų mažiukę tautą likimas paskirstė tarp dviejų valstybių ir dviejų tikybų. Tikybinio fanatizmo amžiams praėjus, rodėsi, 20-ame amžyje galėsime kalbėtis ne tik kaip lietuviai, bet ir kaip žmonės. Vienok gi kritiškame momente mes pa sirodome ne dvidešimtojo amžiaus žmonės, bet 18 ir 19 šimtmečio partizantai ir vidurinių amžių tikybiniai fanatikai. Mes, pasirodome, atsilikę nuo vieno iki penkių šimtų metų. Tuo tarpu nuo to kenčia nekas daugiau, kaip ta pati Lietuva ir jos žmonės. Štai, tik dėl ožiško užsispyrimo ir jokiu rimtu argumentu nepamatuoti nepasitikėjimo Prūsų lietuviais. Prūsų lietuvių veikėjų komitetas nukentėjusiems nuo karės šelpiti iš Amerikos negavo nei cento pinigų, tuo tarpu Lietuvos žmonės atsuncia Dr. Saulį prie tų pačių "prūsų" pašalpos reikalais rupintis. Gal but ten mūsų broliai ir tėvai iš bado jau vos gyvi tepakruti, bet mes, it stabi akmeniniai, laikome užgniauzę pinigus — kurie yra ne mūsų, bet surinkti, iš darbo žmonių! — ir nei cento neišleidžiame vien tik delto, kad nupirktas už tuos pinigus maistas gali eiti per rankas žmogaus ar žmonių, kurie turi kitokius politiška-tautiškus idealus, negu mes.

Neesame mes Prūsų lietuvių veikėjų tautiška politišku idealu šalininkais nei gi jų vienminčiais socialės politikos klausimuose. Smerkėme ir smerkiame vokiečių hakatistų ir jų valdžios pastangas germanizuoti mažesniąsias tautas, o tarp jų ir lietuvius. Piktiniams ir piktinamiems vo-

kiečių valdžios įvestaisiais žiauriais įstatymais ir jų kareivių arba valdininkų dar žiauresniais pasielgimais. Bet mes skiriame politikos ir visuomenės įsitikinimus bei pageidavimus nuo žmonių artimo meilės jausmo, nes žinome, kad labiausia užkietėjęs politikinis ar religijinis fanatikas bei žiauriausias žmogus negali susilaikyti nepagelbėjęs žmogui, kuomet mato jį iš bado mirštant.

P. S. Belauzant numerį iš pilnai ištikimų šaltinių gavome smulkesnių žinių apie pašalpos tvarkymo reikalus Didž. Lietuvoje (Vilniuje) ir Tilžėje, ir kitame Nr. galėsime smulkiau apie tai pranešti. Čia tik pabriežiame, kad Dr. Gaigalaičio laiško toji vieta, kur kalbama apie negalėjimą susinešti su Didž. Lietuva dabar jau savo prasmės beveik nustoja.

DAR APIE VOKIEČIŲ VALDŽIĄ LIETUVOJE

"Ateities" Nr. 61 mes padavėme ištraukas iš vokiečių valdžios įsakymų bei paliepimų ir nušvietėme tos valdžios dvasią. Ten pat pabriežėme, kad iš tų paliepimų dar daug-kas neaišku. Dabar pasirodė, kad mūsų anuokart gauto "Paliepimų Laiško" Nr. 4 buvo nepilnas. Mes jau gavome ir tą "Paliepimų Laiško" dalį, kur plačiau kalbama apie vidurinę teismų tvarką ir bausmių įstatymus.

Apskritai imant, visose instancijose ir visos bylos atliekama sulig įstatymų, veikusių Lietuvoje ir pirmiau, tik bausmės šiek-tiek pakeista, pritaikant jas prie Vokietijos aplinkybių (pavizdžiui, vokiečiai neturi nei katogros, nei išsiuntimo (poselenijos) vietų ir vieton to turi tris kalėjimo bausmių rūšis: 1) sunkus kalėjimas (Zuchthaus) — palyginanti areštantų rotos), 2) paprastas kalėjimas (Gefängnis) ir 3) areštas (Haft). Visiškai permaininga rusų bausmių įstatymo §527 (apie prostituciją; iš prostitučių amato gyvenantieji baudžiama kalėjimu ne mažiau 1 mėnesio, o jeigu per prievartą — ne mažiau 1 metų). Taipgi visiškai iš bausmių kodekso išmesta šie rusų bausmių įstatymų §§: 8, 15, 16, 17, 18, 23, 29, 57, 58, 72, 99 iki 119, 179 ligi 192 ir 259. Visų šitų paragrafų turinio mes nežinome, bet, daugelis jų palyti bausmes už politikos prasikaltimus, pavizdžiui §§100—118 rusų bausmių įstatymuose kalbama apie bausmes už ginkluotus sukilimus prieš valdžią, už prigulėjimą prie priešvaldiškų draugijų bei partijų ir tt.).

Mums, kaip lietuviams, įdomus vokiečių valdžios "paliepimų" §30, kur pasakyta, kad "teismo kalba vietovės (t. y. seniau valsčiaus. Red.) teismuose yra krašto kalba, visuose kituose teismuose vokiečių kalba". Bet vokiečių kalba valsčių tei-

smų posėdžiai turi būti atliekama tuomet, kuomet visi dalyvaujantieji moka vokiškai. §31 pasakyta, kad "nutarimai surašomi taja kalba, kuria atlikime susikalbama", ir vokiečių kalbos vertimo daryti nereikia; vokiečių kalbos vertimas daroma tik tuomet, kuomet nutarimas reikia perduoti augštesniam teismui. Pačios teismų rezoliucijos, jeigu paskelbiama viešai, turi būti išverstos krašto (resp. lietuvių) kalbon ir tuomet, jeigu teismas buvo atliekama vokiškai. §6 nurodo, kad "gynėju bausmės byloje gali tiktai būti, kas baigęs 21. amžiaus metus ir moka kaltinamojo gimtąją kalbą".

Jei pridėti Dr. Gaigalaičio pranešimą, kad atidengta Lietuvos mokyklos su išguldomąja lietuvių kalba, tai išrodo, kad vokiečiai lietuvių kalbos teisiu neniekina. Vienok mes turime atsiminti, kad vis tai yra tik laikiniai karės meto įstatymai ir kad juose yra palikta ligvalei spragų, per kurias vokiečių kalba gali su laiku visiškai lietuvių kalbą užstelbti. O vokiečiuose šitas noras yra, tai liudija ir ką-tik gautas prof. Paul Rohrbacho veikalas: "Russland und wir", kame į Lietuvą žiurimą kaip į vokiečių kolonizacijos žemę, o į lietuvius — kaip į germanizacijos objektą (daiktą). Vienas Prūsų lietuvių veikėjas, prisiūsdamas mums tą veikalą, pridėda pastaba: "Žiurėkite, ką mano iš Lietuvos padaryti tam tikri sluogsniai. Ne, bet tas jiems gali taip greitai nepasisekti." Ir mes tikime, kad nepasiseks.

P. S. Apie P. Rohrbacho veikalą pakalbėsime dar atskirai. Kitame Nr. skaitytojai turės progos taipgi susipažinti su informacijomis, ir nuomenėmis, aiškiai matyti, duotomis vokiečiams (laikraštyje Germania) iš katalikų klerikalų pusės.

Iš laikraščių.

Ne tuo keliu.

AMERIKOS LIETUVIS Nr. 47 rašo:

"Iki šiol informuojant sveitintaučius daugiausia buvo rupinamasi sutverti prielanki opinią išgavimui Lietuvai autonomijos. Toje linkmėje darbuosi Paryžiaus Informacijų Biuras, d-ras Šliupas ir kiti pavieniai asmens. Su tuo tikslu ir Chicago seimas kreipėsi į prezidentą Wilsoną. Bet ar nenaudingiau būtų atkreipti sveitintaučių domą į mūsų badaujančius viengenčius ir prašyti, kad jie padėtų mums juos sušelpiti? Mums turėtų pirmiausiai rūpėti Lietuvą nuo bado išgelbėti, o potam jos politišku likimu rupintis, juo labiau, kad ne nuo amerikiečių Lietuvos politiškas likimas pri-guli. Ar gali Amerikos diplomatai, kad ir pats prezidentas Wilsonas Lietuvai autonomiją išgauti, ar bent kiek mus tame dalyke pagelbėti? Reikia abejoti, kad Europos viešpatystės pavelyti Suvienytos Valstijos j jų vidaus dalykus kištis. Ar daug Rusija atkreipė aty-dos į prezidento Tafto reikala-

vimą pripažinti Suvienyto Valstijų piliečių pasportus? O to reikalauti Suv. Valstijos, regis, turėjo tiesą ir buvo reikalo, vienok rusai atsakė, kad tai esą jų jū naminis dalykas ir iš Tafto užsispyrimo nieko gero ne-isejo. Kaip Suv. Valstijos gali rupintis kitų tautų reikalais, kad jos ir savo interesų nepajiegia apginti. Ar negeriasis todėl daugiau pašalpos prašyti, informuoti juos apie bausių Lietuvos nuteriojimą ir raginti juos prie duosnumo."

Pastaba teisinga. Tik mes nesakytume, kad Lietuvos politikos reikalas turėtų antron vieton nueiti. Karė riša (kerta) ir politikos klausimus, todėl ir Lietuvos politika mes, kaip lietuvi, turime rupintis. Vienok aišku, kad pas amerikiečius su Lietuvos politikos reikalais pelnysime mažiausia. Lietuvos politikos raktai yra Europoje, o iš Europos pirmoj vietoj rusuose ir vokiečiuose.

Ar per daug atstovų?

AMERIKOS LIETUVIS į "Tėvynės" bendradarbio dejavimą dėl perdidelio skaičiaus atstovų iš Europos atsiliepa štai kaip:

"Kitokiose aplinkybese gal ir negeistinas būtų taip didelis skaičius atstovų, bet dabar yra neišvengiamu ir net pageidaujamu. Atvykimas didesnio burio Lietuvos veikėjų sužadins Amerikos lietuvius iš apsnudimo ir paragins prie duosnumo. Yra gera ir tas kad šiom kart atvyks atstovai visų srovių ir tuomi suteiks progą kiekvienai sriovėi parodyti savo duosnumą. Kas link užlaikymo, tai jei jau tuli Rusijos miestai išmaitina net tukstantius mūsų pabėgėlių, todėl sarmata mums būtų skystis atvažiavimu pas mus 7 svečių."

Delei "tautos tarybos", Kopenhago "suvažiavimo" ir p. Gabrio kelionės.

Delei pp. Yčo, Gabrio ir Šilingo konferencijos atsiliepė jau ir kiti vidurinės srovės laikraščiai.

LIETUVA Nr. 47 pritaria pamatinei nutarimų minčiai, t. y. "kad lietuvių šioje svarbioje istoriškų perversmių valandoje privalo eiti išvien, neatsižvelgiant partijinių skirtumų kaip galint geriaus suderinti savo veikimą ir siekti vieno tikslo, kurisai viena savo puse yra mažinamas Lietuvos nelaimės, kilusios dėlei karės, o antra puse — siekimas prie skaitesinės politiškos ateities Lietuvai."

Bet "Liet." mano, kad "Savo nutarimą apie vadina-mąją "tautos tarybą" suvažiavimas matomai padarė, pasiremdamas klaidingomis informacijomis. Suvažiavime matomai nebuvo pilnai, — o gal ir visai nebuvo, — išaiškinta, kaip šioji "tautos taryba" susitvėrė ir kaip jąją priėmė Amerikos lietuviai, ir todėl štai turime nutarimus naudai tosios "tautos tarybos." Kaltė užtai krinta ne ant suvažiavimo, bet ant tų šaltinių, kurie suteikė suvažiavimui informacijas.

Ir nieko su ta "tautos taryba" nebus geru, kol jinai netaps perorganizuota ant kitokių plačiai visuomeniškų pamatų, kurie nebus vandens pilimu į politikujančios klerikalų srovės maluną."

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ Nr. 47 taiko tiesiog į p. Gabrį:

"Ir vat p. Gabrys, Amerikon atvažiavęs, pirmučiausias savo priešus ras tarpe socialistų. Bet jojo priešai čionai dar neušibai-gia. Jisai sutiks prieš save nela-bai draugišką ir vidurinę sriovę. Šita sriovė gal nieko neturės prieš p. Gabrio persitikrinimus, kad reikia kovoti už autonomišką Lietuvą po Rusija (šis klausimas bus tik paties laiko ir aplinkybių išrištas). Bet p. Gabrys yra civiliškai susidėjęs (nu-sidejęs? Red.) prieš mūsų visuo-

menę, kaip ardytojas Lietuvos čielybės, ką vidurinė sriovė skaito už didžiausią mūsų tau-toje politiška nuodėmę. Šita politiška pražanga yra — jo atsidavimas mūsų klerikalams, kurie panaudodami politikai bažny-čią ir religiją, stiprina savo partiją, kolioja ir smerkia pa-žangiasias srioves, daeina tame net iki purviniausių juodinių mūsų visuomenės veikėjų, — visų kurie tiktai nenulenkia žemai galvos prieš kokį mažamokslį kunigą, nieko neįsima-nantį apie politiką, o Lietuvos ateitį pašvenčiantį Romai. Šitą p. Gabrys gana gerai žinojo ir dabar žino. Vienok jis ir dabar tebetarnauja keletui kunin-gų, kurie išdidžiai save tituluo-jasi "katalikiškos Lietuvos" vadovais, o "ne-katalikišką Lietu-vą" paveda velniui... Ir tai da-bar, tokioiu laiku, kada didžiū-mą Lietuvos velnias jau ir be to turi į savo aštirus nagus pagriebęš!

Vienok šituo atvėju įvyksta kitas nepaprastas dalykas. Katalikas Gabrys su protestonu Yčo suėjo ant bendros pagrindės ir, matomai, palieka religiją nuošaliai, o išdirba pradžių politiškos programas, su kuriaja p. Gabrys ir yra atsiunčiamas Amerikon. Mes susilaikysime nuo neprielankumo p-ui Gabriui ir lauksime jo parodant ką jis čionai, Amerikoje pradės veikti."

Tuo budu vidurinėje srovėje "tautos tarybos" veikėjų plėnai sutiko sau prideramą apvertinimą. Mums tik rodos, kad "Lietuva" bereikalo mano, jog tos trijų "konferencijos" nutarimai apie tarybą padaryta remiantis "klaidingomis informacijomis". Kas, kas, bet jau p. Gabrys ir p. Yčas tikrai žinojo, ką daro. Ne tokie jie naivūs, ypač kad prieš tą "konferenciją", kiek mums žinoma visų "užinteresuotų" daug kas iš anksto buvo aptarta...

A. Rimka.

DELKO PRUSŲ LIETUVIAI "SUVOKIETĖJĘ".

9. Maldininkai ir susirinkiminkai.

Lengva suprasti, kad šitoksai mokslas (žiur. "Ateities" Nr. 62) ypač turėjo lipti prie širdies anų laikų lietuviams, kuomet jie buvo ponų nežmoniškai spaudžiami ir kuomet jokios vilties iš tokio gyvenimo pasiliuosuoti jau nebuvo. Kas jiems liko daryti, jei ne džiaugtis, kad bent po mirties jie bus laimingesni už savo skriaudėjus? Ir šitos busimos laimės jiems niekas negalėjo išplėsti, jeigu jie tik patys gyvendami prie jo rengsis. O proga buvo gera. 18-to šimtmečio pradžioje patsai liuterizmas jau buvo pusėtinai savo pirmuosius rubus apnešiojęs, bet kadangi tuomet kaip tik daugiau pradėjo rasti bėdalių žmonių, tai turėjo atsirasti ir jų ramin-tojų. Ziuzendorf'o ir kt. pirmieji misionieriai jau 1727 m. buvo išsiųsti į visus pasaulio kraštus. Jie turėjo ypač prazuovusioms ar žustantioms giminėms naują mokslą skelbti, nes tų laikų Bažnyčios mokslas buvęs, pasak jų, nekrikščioniškas. Dievobaimingas gyvenimas, mielaširdingi darbai, atgaila, vidujis išgilinimas ir iš-ganymo darbai, širdingas darbavimasis savo namuose ukyje — tai buvo jų tikslas.

Saugotis gi reikėjo visko, kas gali atitraukti mintis nuo Dievo, k. a. šokių ir aplamai linksmo gyvenimo, rukymo, vartojimo svaiginamųjų gėrimų ir tt. Į paviršutines tikybinės praktikos formas (bažnyčios lankymą ir kt.) Ziuzendorf'o pasekėjai taip nežiurėjo, kaip į turinį, nes širdinga malda Dievui visur lygiai maloni. Delto jie rinkosi bile kur, meldėsi, giedojo, Dievo žodžio klausė, kurį skelbė tam tikri keliaujan-tįs Dievo žodžio sakytojai.

Lietuvon šio mokslo pasekėjai atėjo drauge su zalc-burgiečiai (zambbrais). Du misionieriu, Demuth ir Boenhnisch, jau 1733 metais tarp Lietuvos kolonistų veikė, o vienas pačių kolonistų, Goffer, išsimokė lietuviškai, idant veikti ir tarp lietuvių. Iš pačių lietuvių taipgi atsirado mokytojų — Demkė, broliai Jurksaičiai ir kt. Kaip tų laikų bažnytiniai raštai skelbia, prasi-dėjo "didelis ir platus budi-nimas", tuo labiau, kad tą mokslą skelbantįs tų laikų "broliai", mokytojai ir kunigai patįs savo gyvenimu jį rėmė.

"Kaip aš galiu tarp girtuoklių vaisingai darbuotis, jeigu žmonės mane patį matys geriant? Žmonės mane pamatys veidmainiu esant ir netikės manim. Delto aš nešioju mėlyną kryžių — susiturėjimo ženklą ir tt." Ir tai taikoma ne tik prie gėrimo, bet ir rukymo, šokių, dainų ir t. t. Taipgi griežtai pasmerkiami visi susirinkimai, jeigu jie daroma ne tikybos tikslams. "Jeigu Dievo žodis turi galybę žmo-nėms amžiną laimę suteikti, tai jis ir turi tik vienas skambėti visuose susirinkimuose, o skaitoma gali būti tik Biblija". "Ką gali gydytojas padaryti? Štai yra parašyta: "Aš tavo Vieš-pats, tavo gydytojas!" ir jeigu aš iš Dievo sveikatos neišprašysiu arba jeigu Jis manęs savo malone neišgy-dys, tai jokios gydytojų priemonės manęs neišgel-bės. Jeigu jaučiuos nesveikas, tai aš klausiu savęs, ar aš turiu tvirtą tikėjimą ir pasitikėjimą: ir Dievas gelbės. Jeigu neturiu, tai einu į gydytoją, — bet dažniausia skaudamą kuno dalį pridėdu prie tam tikros biblijos vietos — ir dažniausiai sveika pastoja." — Taip pasakoja Tetzner's (66) apie vieną tokį Lietuvos misionierių. Ir jis visko moko žodis į žodį taip, kaip parašyta Šv. Rašte. "Ką gelbės viskas? Žmonės dalinasi tik į tikrus krikščionis ir netikrus. Ir pirmųjų labai maža. Atgailą daryti — tai yra Kristaus mokslo pradžia ir pabaiga". Negaliu iškęsti neišrašęs iš prof. Tetzner'io knygos vienos vietos, kur jis aprašo šių dienų lietuvių maldininkų vyriausią vadovą ir jo darbus.

Nemuno garlaivyyje sutikau visą maldininkų draugovę. Su juodais rubais, i sodžiaus kunigus panašūs, atėjo drauge, davė viens

kitam ranką ir pasibučiavo. Tai buvo misijos kelionė iš Tilžės Rusnėn ir į Juodkrantės pusę. Viduryj buvo jų vadas. Tai galėjo būti 50 metų amžiaus vyras ir jo degantis veidas ir visas užsilikimas veikė puikiai: "Ne, mes nesame mokytieji žmonės, mums Dievas davė mokymo valdžią (Predigtamt), aš esu Kukaitis." Ir su užsidegimu bei įsitikinimu pradėjo savo atvertimo darbą. Niekas negali pasakoti apie atvertimą (Bekehrung), kas patsai nėra atverstas. Ligi 20 metų aš gyvenau kaip ir kiti: rukiau, šokau, alų gėriau, bažnyčionėjau, visa tai aš dariau su noru, bet neatverstas. Bet pasirodė man Dievas ir pašaukė mane savo tarnybon; jis aprinko mane kareiviu (Ruestzeug) ir parodė man pragarą ir dangų. Ja, daugelis sako: "Kukaitis apgauldinėja, jis ten nebuvo." — Abejokit, Dievas daro, ką jis nori.

— Kaip gi ten danguje ir pragare išrodo? — klausia T. "Tai negalima žodžiais pasakyti. Pragare aš mačiau daug nuliudimo ir širdies skausmo ir girdėjau pasmerkųjų vaitojimus ir velnių pergalejimo džiaugsmą, o danguje neapsakoma ramybė, džiaugsmas, angelai gieda ir žaidžia išvien su tinkinčiais..." Jis labai nustebė, kad galima dar ir kitokiais mokslais užsiimti, kaip Šv. Rašto tyrinėjimas... Be kritikos aiškindamas Šv. Rašto žodžius jis dažnai duoda puikių minčių, kurių Šv. Rašte visai nėra. Riebių žodžių jis nesidrovi. Savo tautos nuodėmes lygina su paklydusio sunaus kiaulių loviu. Jo darbo draugai jam iš širdies pritarė ir jų akys žėrėjo, kuomet jis pasakojo apie savo misijų kelionę po visą Vokietiją. "Kodel aš galiu kalbėti tik vokiškai ir lietuviškai? Lenkai manęs jau nesupranta. O kad aš kalbėčiau francūziškai ir angliškai, tai išilgai visą žemę galėčiau traukti?..." Visų jo kalbų turinys vienas: "Tu esi svetimoj žemėj be draugų ir pažįstamų, bet čia tu turi žmonių, kurie tau visko duos, tik tai turi būti jų brolis... Prieš dvasios veikimą visi mokslai neverti nė tiek, kiek juodimas jo piršto panagėj." (Dar bus).

Lietuvos žinios.

Dr. V. Gaigalaitis savo laiške, A. Rimkai rašytame 16—X—15, rašo:

Jūsų atviruką iš 3—IX—š. m. aš esu gavęs. Kad lietuvių fondai man arba kam kitam iš Prūsų nekiek pinigų nukentėjusiems nesiuočia — tai tegul sau žinosi. Jei jie manim nepasitiki ir mano, kad aš galiu pinigų neteisingai sunaudoti, tai yra vien jų principų dalykas (tiksliai neišverčiamas išsitarimas: das blosse Principienreiterei). Ligšiol aš skaičiau, kad Amerikos lietuviai turi daugiau praktiško išmanymo ir taipogi tikėjau, kad jie daugiau patriotizmo ir sunkioje tėvynės valandoje noriai ir greitai, be užtrukimo,

ateis savo viengėnių pagalbon. Aš apsviliau.... Apie kitus dalykus aš galiu šit ką pasakyti: privačiams žmonėms dabartės yra veik visai negalima pasiekti Didžiosios Lietuvos. Siena yra Prūsų kariuomenės apstatyta ir pasai yra išduodami vyriausiojo kariuomenės vado tikslai labai išimtinuose atsitikimuose, beveik visai neišduodami. Tai yra daroma, kad visai nžkirtus kelių špionąžai. Taipogi Prūsų Komitetai sunku yra susižinoti su Rusijos lietuviais šelpimo dalykuose ir aukos turi būti įteikiamos Vokiečių valdžiai, kuri paskiau pati išdalintų.

Aš esu įsitikinęs, kad vokiečių valdžia išdalins teisingai ir duos apyskaitą apie išdalinimą ir tas vietas, kuriose tai bus padaryta, tečiau tikrai šitas budas amerikiečiams nepatiks. Labai gaila, kad daug šimtų tukstančių lietuvių apleido savo sodžius ir išbėgo toliau į Rusiją, kame jie, anot laikraščių žinių, turės iškentėti vargo, bado ir ligų. Iš Ufos rašo, kad Sibiran keliaujantys pabėgėliai, kurių didžiama yra lietuvių, — yra pusgyviai. Gali būti, kad rusų kariuomenė priverstė bėgti daugelį lietuvių, bet tas prasidėjo tik paskutiniame laike, daugelis gi pirmiau išbėgusiųjų, be abejonės, yra tai savo noru padarę. Ir prie šito bėgimo, yra be abejonės nemažai prisidėjusi lietuvių spauda, ypačiai amerikiečių, kuri nenustojė rašyti apie kraugeriską vokiečių kareivių žiaurumą, nors beveik visa tai buvę melagingos anglų žinios. Per tai lietuvių buvo labai įgaidinti ir pragaistinga bėgimą pirmiau pasirinko prieš visą kitą.

Šitoje karėje lietuvių (taip jau ir latvių) bus beveik visi išnaikinti. Didelį skaičių geriausių Prūsų lietuvių rusai yra išsivarejo kaip karės belaisvius, iš kurių, kaip aš patyriau, daugiau kaip pusė yra jau negyvų. Gi tukstančiai Rusų lietuvių yra savo pragaiščiai išbėgę, kiti yra nustoję viso savo turto ir vargu beturi iš ko maitintis.

Ypačiai gaila, kad yra pabėgusi visa lietuvių inteligentija. Taip man pranešė vokiečių valdžios viršininkas Lietuvoje kunigaikštis Isenburg. Lietuvių inteligentija būtų buvusi pritraukta prie Lietuvos valdymo, kaip lenkų inteligentija Lenkijoje. Dabartės išrodo, kad lietuvių lyg ir neturėtų jokios inteligentijos ir vien iš ukininkų ir bėdinių žmonių susideda. Tiesa, Vilniuje yra palikusis įvairių inteligentų ir daugelis pabėgėlių, kurie dabartės bus grąžinami atgal į savo gyvenamias vietas.

Vokiečių valdžia yra po kitus apskričius, kurie yra sudaryti mažesni kaip pirmiau buvę "pavietai", yra paskyrusi tam tikrus apskričių viršininkus, gydytojus dovanai gydyti ligonius, atstaciūsi aptiekas. Taipogi ir mokyklos su lietuvišku mokymu yra atidarytos, tik truksta mokytojų. Sunkūs laikai."

Del "Kataliko" priekaištų.

Šį laišką spausdiname žodis į žodį, M. Šalčiaus vertime iš vokiečių kalbos. Laiškas rašytas A. Rimkai, Priekulėje 28—X—1915 m. Red.

Gerbiamasai Ponas Rimka! Tik ką esu perskaitęs begalinis "Kataliko" N 228 užpuolimus ant manęs už mano laišką "Vienybė Lietuvninkų". Nesitikičiau iš "Kataliko" tokio storžievisko (rohen) ir neestingo tono. Ką aš esu rašęs ir ko reikalavęs savo laiške? Tikslai to, kad Amerikos lietuviai per mano arba kitą kokį čia Prūsijoje sudarytą komitetą tai iš atžvilgio į vokiečių tvarką siųstų pinigų pagalbai nukentėjusiems del karės saviškiams Rusų Lietuvoje ir darytų tai kuo greičiau (aut pabriežta).

Nes visiems yra žinomas daktas, kad tas "dvigubai duoda", kuris greitai duoda". Aš iš daugelio visokių laiškų iš Lietuvos buvau įsitikinęs, kad kai kurių Lietuvos kraštų gyventojai baigia savo valgomuosius daktus ir nežino, iš ko jie galės pragyventi ateityje. Man buvo nežinoma, ar galės ir norės vokiečių valdžia savo iniciatyva pristatyti jiems užtektinai maisto. Ir delto, kad lietuvių nenkentėtų vargo, aš turėjau mano nuomone kuogreičiausiai pradėti tuo dalyku. Kas galėjo greičiausiai pagelbėti? Tikslai — amerikiečiai, nes tai kenčia jų tėvai, broliai ir seseris. Tai pat amerikiečiai buvo įkūrę tam tikslui pagalbos fondus. Aš visai prileidžiu, kad mano laiško tonas buvo nemandagus ir taip jau gali būti nepakankamai taktingas. Bet aš šitokioje valandoje neturiu užtektinai laiko, kad galėčiau ilgiau apmąstyti vieną laišką. Aš rašiau, taip kaip tuokart man mintis užėjo, įkvėptas vien tikslai noro pagelbėti vargstantiems. Piktai man tuomet buvo, kad amerikiečiai, nežiurint to, kad jau beveik metas siaute po Lietuvos laukus karė, aikvojo brangųjį laiką nenaudingiems vaidams ir nesirupino, mano nuomone, sužinoti savo viengėnių reikmenų vokiečių užimtoje Lietuvoje daljse. Prie to dar lenkai buvo surinkę ir išdalinę šimtų tukstančių saviškiams nukentėjusiems nuo karės. Aš tikėjau, kad amerikiečius reikia kiek energingiau ir giliau sujudinti. Niekieno aš nekurstytas, bet vien iš savo asmeninės iniciatyvos buvau parašęs tą laišką, kad tikslai pagelbėti nukentėjusiems del karės lietuviams.

Vienok už šitą kiekvieno teisingo ir krikščioniškai galvojančio žmogaus pripažintą darbą "Katalikas" — pabriežiu "Katalikas" — apdrabste mane purvais. Aš bučiau niekuomet nepamaštes, kad "Katalikas" stovi ant taip nepaprastai žemo moralybės laipsnio. Ligšiol aš katalikus — taip pat ir lietuvius — ir jų spaudą augščiau staciau. Aš matau, kad esu apsirikęs. Ir ne tik man, bet taipogi ir visiems kitiems Prūsų lietuviams taikyta "įspiauti į barzdą". Horribile dictu! Ką yra tad kiti Prūsų lietuvių prasikaltę? Jie su mano laišku visai nieko bendro neturi.

Ar vokiečiai ar sąjungininkai galutinai laimės, tai nukentėjusiems del karės šelpimo darbe bus vistiek. Čia taip jau yra visvien, ar mes augštai garbinsime Kaizerį su Hindenbergu, ar ne. Čia eina vien apie tai, kad sušelpus, ir ne ką kitą — ne lenkus, latvius ar belgus, o pačius amerikiečių lietuvius artimuosius ir gal būti dargi "Kataliko" skaitytojus. Ir kuomet aš energingai stojau už šelpimą, "Katalikas" paleido ant manęs savo nuodus ir tulžį. Aš nesuprantu tos logikos. Nedėkingumas — tai jau žinomas pasaulio atsilyginimas, bet, kad "Katalikas" taip biauriai (eklig) būtų nedėkingumą parodęs — aš to nesitikėjau.

Ateitis parodys, kas elgėsi tikrai ir teisingai. Aš esu liuosas nuo veidmainybės ir egoizmo. Bet, jei už savo dorą rūpesnį (redliches Bemuehen) susilauki koliojimų, tai nuleidi rankas nuo to.

Taigi rinkite uoliai pinigus Amerikoje nukentėjusiųjų naudai ir leiskite jiems rudyti ten kasose, bet paskui nesakykite, kad mylite savo tėvynę, nes tai būtų niekinga veidmainybė.

Iš "Dabarties" jūs pamatysite, kaip nepaprastai brangūs yra maisto produktai Vilniuje ir kokiam varge ligšiol tebesiranda bėdinieji žmonės. Nes už ką nusipirksi ir su kuo kudikius ir ligonius maitinsi, kad pinigų nėra? Dr. Šiaulyšis iš Vilniaus yra atvažiavęs į čia jieškoti pašalpos. Bet "Katalikas" sako,

kad esą nereikia neivieno "surudijusio cento" siųsti. "Katalikas" pats sau yra nuosprendį išdavęs. Jis tikrai pasirodė kaip tėvynės prieša.

Vardan teisybės ir begėdiškų "Kataliko" šmeižtų atitaisymo (zurueckzuweisen) prašau aš viešai paskelbti šitą mano laišką. Su augšta pagarba Dr. Gaigalaitis.

Lietuviai Amerikoje.

NASHUA, N. H.

Sumaniau parašyti į Ateitį nors trumpą korespondenciją apie Nashuos streiką ir pranešti, kaip čionai mūsų broliai darbininkai kovoja su kapitalistais bei kaip kapitalistai mus išnaudoja. Streikas tęsiasi jau aštuosia savaitė ir nežinia kada jis pasibaiks, nes dar streiko galo nematyt, ir nežinia kaip toliau bus. Darbininkai pareikalavo 15c. ant dolario ir geresnių darbo sąlygų. Čionai dabar streikuoja Cotton Mills, Nashua Mfg. Co. ir Jackson Co. darbininkai. Ponai kapitalistai buvo uždarę dirbtuvių vartus per 7 savaites ir laikė uždarytas, kol turėjo sandėliuose prekių (tavoro), bet kada išbaigė, tai vartus atidarė ir dar darbo laiką sutrumpino — pirmiau dirbo po 55 val. į dieną, o dabar tik 45 val., mat bijosi skebų.

Pastaromis dienomis kapitalistai parsitraukė iš Bostono 200 bomų-valkatų, su civiliais rubais policistų; kaikurie iš jų pirmiau buvo policistais, o paskui šnapsą pardavinėjo, kiti gi po tiltais gulėjo Bostone ir atėjo į Nashuą su nuplyšiusiais čėverykais bei atritusiais čėverykų padais. Kompanija moka jiems po \$5.00 į dieną. Darbdaviai manė, kad panedėlyj, lapkričio 22 d. bus muštynės ir del to atgabeno automobilių, ambulansų ir daktarų į Nashua Mfg. Co. ofisą. Bet dalykai kitaip virto. Darbininkai žmonės ramiai sau vaikščiojo aplink fabriką ir kuogražiausiai apsiėjo.

Utarninke, lapkričio 23 d. čionai atsilankė gerb. Z. Jankauskas iš Lawrence ir suramino žmones. Patarė streikininkams laikyties vienybėje ir ragino tapti Suvienytų Valstijų piliečiais, nurodydamas, jog jeigu butume piliečiais, tai policistai mums ir mūsų moterims nemušyt per galvas.

Dabar jau ir francuzai pradėjo organizuotis. Mes turime čionai organizatorių Thomas F. Michman, o be jo dar darbuojasi šie lietuviai: S. L. Zapėnas, Jonas Treinavičius ir Jonas Overka.

Reporteris.

JUOKAI.

Keblus dalykas.

Vienoj nigerių parapijoj priviso labai daug vagių. Iš tos priežasties kunigas šventadienyj karštai šaukė iš sakyklos, kad parapijonai sergėtus to smertelno grieko ir jeigu nori savo dušią išganyti, tai turi nuo šios dienos perstot vogę.

Po pamokslui vienas senas nigeris, prijėjęs prie kunigo paklausė, ar jis gali savo dušią išganyti, jei perstos vogęs nuo rytojaus?

— O kodel tu nuo dabar negali perstot vogęs ir but išganytu? — rusčiai užklausė kunigas.

— Mat, tėveli, — aiškinosi nigeris, — aš norėjau rytojui vakarienei pasigamint vištų, ir žinau kur jas šianakt be baimės galėčiau pavogt...

Naiviška.

Petrė vartydama iliustruotą knygą, užtikus asilo paveikslą, klausia motinos:

— Mama, ar tas žvėriukas žino, kaip jis vadinasi?

— Ne, mano dukrele.

— Nes labai išsigąstų jei žinotų, ar taip mama?

Visviena nebutų gyvenęs.

Chicagoj moteris užmušė savo vyrą užtai, kad jis nebuvo užganėdintas jos pagamintu valgiu. Na, ale jei but valges, kaip jam pagamindavo, tai taipgi neilgai but gyvenęs...

Del karės.

Šiomis dienomis į mano rankas pateko toks apgarsinimas: "Broliai-katalikai! Iš priežas-

ties karės mes esame priversti parduoti visus tavorus daug pigiau, negu mums patiems kaštuoja. Beto, mes dar nuo Jums parduodamų tavorų dešimtą nuošimtį gryno pelno paaukosim ant visų kariaujančių..."

Vyručiai! ši žiema bus šalta, nes... aną dieną šeimyninkė mano pančekas su "zupe" išvirė...

"Darbininko Balsui" dabar turbūt bus "sudna diena", nes iš numirusių jau prisikėlė...

Kristus mirdamas išgelbėjo latrą ant kryžiaus. Bet jei dabar dar Kristus gyventų ant žemės, tai turėtų išgelbėti kryžių iš latrų nagų...

Ž. Juozas.

Ar Jus Žinote?

Kad mūsų krautuvėj galit gauti visokių daiktų už žemesnes kainas negu kitur.

Čėverykai vyrams, moterims ir vaikams padaryti su lyg naujausios mados, garantuojama kožna pora. Vyrų skrybelės naujausios mados, kietos ir minkštos visokių kainų ir dabar nupiginta: vertės \$2.00 už \$1.65, vertės \$1.50 dabar tik už \$1.25.

Čia tai naujiena!

Kaip žinot, lietuvių neturi rakandų krautuvės (Furniture), todėl aš padariau sutartį su didžiausia firma Bostone ELDRIDGE & PEABODY CO., todėl bus galima gauti visokių rakandų kam ko tik reikės. Betgeriausia yra tas, kad galėsite pirkt ir antišmokesčių, arbomokant ant karto. Patarnavimas pirmos klasos.

Visus širdingai kviečiu atsilankyti.

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

\$50.00 DUOSIM KIEKVIENAM GRYN AIS PINIG AIS ATLIGINIMO \$50.00

kuris prirodys, jog 14K Elgin ir Waltham laikrodžius kiti nepardavinėja po \$25.00 ir brangiau. Vienok mūsų Specialis Pasiūlymas yra 14K Gold Filled Laikrodėlis Elgin arba Waltham, Garantuotas ant 20 metų. TIKTAI \$6.65. Tai gi, jei nori nusipirkti \$25-dolerinį Elgin arba Waltham Laikrodėlį tik už \$6.65, iškirpk šį apskelbimą ir prisiusk mums sykiu su 25 centais pradoto stamponia arba kvoterj, kad butumėm užtikrinti, jogei tu tikrai nori turėti mūsų laikrodėlį, o mes išsiųsim tau, sulig tavo noro, Elgin arba Waltham Laikrodėlį 14K Gold Filled Gvarantuotą ant 20 metų. Kada laikrodėlį atneš tau į namus ir busi užganėdintas, tai užsimokėsi likusius \$6.40 ir 25 centus už persiuntimą. O jei nebusi užganėdintas, tai neprimk, o mes tau sugrąžinsim 25 centus pradoto. Taipgi, pirkdamas iš mus laikrodėlį, nieko nerizikuoji, kadangi mes su kiekvienu laikrodėliu išsiunčiam raštišką garantiją ant 20 metų ir per tą laiką laikrodėlį pataisom arba apmainom ant naujo visai Dovanai. Iš Kanados visus pinigus reikia prisiųsti įskaidno. Adresuok taip:

FIFTH AVENUE WATCH COMPANY,
79 FIFTH AVE., DEPT. 98. NEW YORK, N. Y.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Zemas kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampellius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuvę.

PETRAS BUDEVICIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Vietos žinios.

DIDELĖS PRAKALBOS. Utarninko, lapkričio 30 d., 8 val. vakare, Lietuvių salėje (kampas E ir Silver gat.) bus Tėvynės Mylėtojų Draugijos 81 kuopos parengtos prakalbos. Kalbės visiems lietuviams gerai žinomas didelis mūsų tautos veikėjas — DR. J. ŠLIUPAS ir vietinis neseniai iš Lietuvos atvažiuojęs mokytojas M. ŠALČIUS.

Lietuvių domai. „Ateities“ ofise lietuviai, norintieji susižinoti su Lietuva, gali gauti patarimų ir patarnavimo tame dalyke nuo p. M. Šalčiaus. Patarnavimo valandos nuo 7 iki 9 val. vakare.

Balsavimo vakaras. Sėdės, gruodžio 1 d. vakare bus Lietuvių Labdarystės Draugijos balsavimo vakaras, arba rinkimas naujos valdybos ateinantiems metams. Balsavimas prasidės nuo 7 val. ir tęsis ligi 10 val., o po 10 val. bus uždarytas. Visų narių pareiga yra būti tą vakarą ir dalyvauti balsavime, atiduoti savo balsą už tinkamas ypatas, kurios būtų darbščios ir naudingos draugijos. Nes visa vidurinė draugijos tvarka, visas draugijos turtas bei jo augimas priklauso nuo geros ir darbščios valdybos. Yra žmonių, kurie nori ir gali dirbti, todėl juos mes privalome rinkti į valdybą, o jie pasitarnaus draugijai. Todėl kviečiu visus narius kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Atsiminkit, kad po 10 val. jau nebus balsavimo, atėikite paskirtame laike. Stasys Mockus sekr.

Liet. Ukėsų Draugijos vakaras. Lapkričio 25 d. vakare, Padėkavonės dienoje, Liet. Ukėsų Dr-ja surengė Lietuvių salėje privatinį vakarą-balių, kuriame dalyvavo draugijos nariai ir svečiai. Iš viso publikos buvo apie 130 su viršum. Iš pradžių, 6 val. vakare prasidėjo šokiai, po šokių buvo vakarienė, o po vakarienės — prakalbėlės, dainos ir vėl šokiai, kurie tęsėsi ligi 12 val. naktį. Pabaigus valgyti, vakaro vedėjas p. Jurgeliunas trumpai prabilo į draugijos narius bei svečius; vėliau prasidėjo kalbėtojų ir dainininkų perstatymas. Kalbėjo

šie: pp. Vitaitis, Šalčius ir Rimka, dainavo-gi (gerb. M. Petrauskui akompanuojant): p. Mockus, p-lė Liutkevičiūtė ir Varaitis, visi trys Lietuvių Muzikos Konservatorijos mokiniai.

P-as Vitaitis trumpoj savo prakalboj išsireiškė, jog geistina, kad vietos lietuvių draugijos daugiau tokių vakarienių parengtų, nes jos padeda mums netik vieniems su kitais susipažinti, bet ir artimesnius draugiškumo ryšius užmegzti, kas yra ytin svarbu. P-as Šalčius keliais aiškiais bruožais nupiešė liudną dabartinio Lietuvos stovio vaizdą ir priminė visiems susirinkusiems, jog jie neprivalo nei ant valandėlės užmiršti savo viengenių, kurie likimo blaškomi velka sunkią vargą našta. Kalbėdamas apie dabartinį Lietuvos stovį, pakliudė Amerikos lietuvių ir nurodė, kad net ir toks svarbus momentas, kokį sutvėrė didžioji Europos karė, neįstengė amerikiečių lietuvių suvienyti ir prie bendro darbo pristatyti... Todėl užbaigdamas pabrėžė, jog mums visų-pirma ir už vis labiausia reikia: „Vienybė!... vienybė!... vienybė!“ P-as Rimka, kaip dar neseniai gyvenantis So. Bostone, pabrėžė, jog jis nesitikėjęs, kad prie „Gabijos“ priguli taip gerai išlavinti dainininkai, kaip kad dabar jam teko pamatyti.

Solistai-dainininkai dainavo šias M. Petrausko kompozicijos dainas: Mockus

(tenoris) „Jojau dieną“, Liutkevičiūtė (sopranas) „Šu nakcialy“, Varaitis (baritonas) „Aš šią naktį“ ir „Lihgo“ (latviškai). P. Varaitis yra vietos favoritu ir jam ir šį kartą nepasigailėta širdingų aploдимentų. Tačiau yra už ką ir paploti, nes jo balsas tiesiog šuoliais progresuoja. Taip ir turi būti — kad ko mokiniesi, tai reikia taip mokyties, idant žymu būtų...

Po prakalbų ir dainų, kaip minėjau, ir vėl prasidėjo šokiai.

Šis Liet. Ukėsų Draugijos vakaras-balius patenkino kiekvieną, kuris tik atsilankė; kiekvienas eidamas namo išsinešė gerą įspudį. B.

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915. Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas. Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Geriausia Agentura Real Estate ir Insurance.

Parduodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai.

M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087. Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Namu Kontraktorai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji įpastibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA,

Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausias mados

Vyrams Siutus ir Overkotus.

Jeigu norite turėti gerus rūbus pigiai, tad atėikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprošinam visokias vyru ir moteru drapanas.

Z. BUDRECKIS,

222 Broadway, So. Boston, Mass. — ir — 20 Ames St., Montello, Mass.

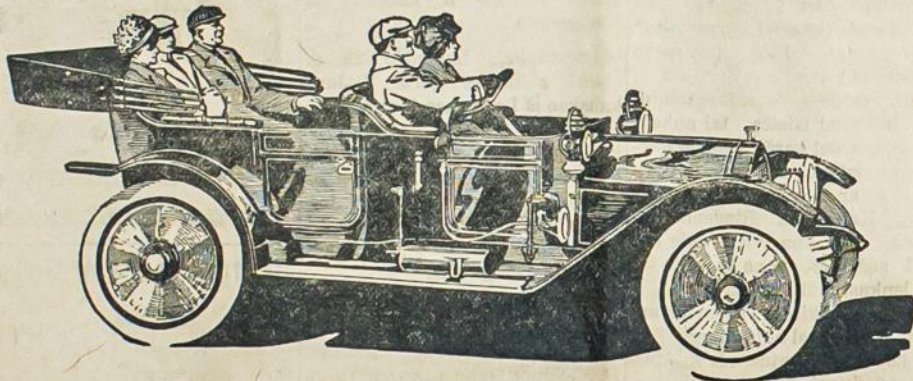
Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuoms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Parsamdome Automobilius

Galima pas mumis bile laike pasisamdymt Automobilių vestuvėms, krikštynoms pasilinksmavimo partjoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULLAR GARAGE,

621 East First Street (Tel. So. Boston 21003) South Boston, Mass.

\$500.00 NEBUVES PASIULYMAS ... 500.00 ATLYGINIMO DYKAI!

\$500.00 duosim dovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvsj pasiulymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14K Gold Filled ant 20 metų Garantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes, ir davė 31 prezenta prie laikrodėlio Dykai, tai tam duosim \$500.00 grynais pinigais už tai. O idant mūsų ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlius, Garantuotus ant 20 metų, kuolabiausiai praplapti, darome nebuvsj pasiulymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už \$6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 augščiaiu patalpinta prezenta duodame visai Dykai. Taigi kas mums priaus savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradotko stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuojaus ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlį, Garantuotą ant 20 metų, su geriausia tos rūšies mechanizmu pasaulj, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim augščiaiu parodytą 31 prezenta visai Dykai, kaip seka: Retežėlį su kabluku, Ziedą, Pypkę, Branzalieta, (miniature) Branzalieta su laikrodėliu, Setą spinkų, 32 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą atdarą (model) Laikrodėlį, Durklį, Skurinj tabakui krepšelį, Nikelinė dėžutė del degtukų, (miniature) Budininką-laikrodėlį, Sirdžiukę su retežėliu, (miniature) Ziuroną. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir Presentus ir busi užganėdintas, tai užsimokėsi likusius \$6.50, taipgi 30 centų už prezenty persiuntimo išlaidas. Jeigu nebutum užganėdintas, tai neprimk, o mes tau sugražinsim 25 centus pradotko. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra ant 21 akmenio 14K Gold Filled, Garantuoti ant 20 metų, ir mes laike tų 20 metų mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai Dykai prisiuntus mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Taigi, pirkdamas iš mus laikrodėlį, visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus pinigus reikda prisiųsti iškalno. Adresuok aiškiai taip: UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbocker Bldg. Dept. 188. (Fifth Ave.) New York, N. Y.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyru Aprėdalu ir Čevėryku Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,

662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuos jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulj drabužius. Augščiaiu minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl atėikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — istikrujų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.00 iki \$25.00

Juozas Zupkauskas

įsidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Ziedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krauvėj. Duodam viską ant bargo — lengvą išmokescių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Mūsų agentai: J. M. Nevetskias, S. Čapas, J. S. Ananis, M. Liutkus, F. Witkauskas, J. Šidlauskas ir J. Lapienius.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Pigi Farma.

172 akras geros dirbamos žemės su mišku ir sodu ir geromis ganyklomis. 16 karvių, 3 arkliai, bulbių ir obuolių, apie 60 tonų šieno; gera stuba su 10 kambarių ir visi stubos rakandai (furniture), brangus pianas (fortepijonas) ir visi karpetai — kas tik yra stuboje; kutė apie 200 pėdų ilgio ir 50 pėdų pločio; visi pakinkymai, vežimai ir aremos, sėjamos ir plauamos mašinos.

Budinkai, gyvuliai ir visi kiti daiktai mažiausiai yra verti \$5,000.00; miškas yra vertas suviršum \$3,000.00; žemė tiktai rokuojama po \$25.00 už akrą, bus verta išviso \$4,300.00. Ir pagal pigiausio apokavimo yra grynai ta vieta verta išviso \$12,300.00.

Bet tėvas, broliai ir seseris neseniai išmirė ir sunus (mokinys ant daktaro), pasilikęs su sena motina, nori konogreičiausiai parduoti nors už pigiausią prekę ir aš manau, kad už kokius \$7,500 dol. ar dar pigiau būtų galima papirkti visą tą vietą su visais daiktais.

Vieta yra visai arti Worcester, Mass., didelis pavietavas miestas, lietuviams apgyventas. Kreipkitės ypatingai ar per laišką konogreičiausiai pas

LITHUANIAN AGENCY,

315 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605.